

Hospodářské noviny, 10.3.2010, Ministerstvo zaplatilo miliony za „virguli“

Petr Weikert

Státní dotace

Ministerstvo průmyslu vydalo 29 milionů na sporný vědecký projekt. Vynálezy fungují jen v rukou senzibila.

Ministerstvo průmyslu vydalo miliony na přístroj, který si průměrně zručný kutil může udělat doma v garáži. V rámci podpory české vědy přidělilo 29milionovou dotaci vynálezu přístroje, jenž najde ukrytého či zasypaného člověka. Z projektu vzešly tři nápady. Dva z nich se skládají ze stojanu, trubky a lékařského stetoskopu. Navíc potřebují, aby je ovládal senzibil.

Autoři projektu vycházejí z toho, že každá živá bytost vydává záření. A protože je podle jejich teorie dokáže přijímat citlivé ucho senzibila, postačí k hledání stetoskop se silonovou trubicí na podstavci.

Obsluha zařízení musí mít podle popisu ještě v ruce virguli. „Zcela nepochybně se jedná o šarlatánský podvod,“ soudí profesor Václav Hořejší z **Akademie věd**. Na projektu se podílela Vojenská akademie v Brně, soukromá společnost Z. L. D.a obecně prospěšná společnost AKADEMIE. Ta je také majitelem registrovaného užitého vzoru pro vynález.

Z projektu však nakonec přece jen nějaký výsledek vzešel. Zaregistrovala si jej pražská společnost Z. L. D. Přístroj, jímž se Z. L. D. chlubí, dokáže pomocí antény se dvěma oddělenými cívkami detekovat elektromagnetické vlny lidského těla, a tak člověka najít. „Žádný jiný pasivní systém něco podobného nedokáže,“ chlubí se ředitel firmy Vladimír Dudycha. V praxi tento vynález však dosud nikdo neprověřil. strana5

Hospodářské noviny, 10.3.2010, Stát dal miliony na bizarní přístroj s virgulí

Petr Weikert

Věda

Vědec: je to spíš na trestní oznámení než na cenu Bludný balvan Projekt měl pomoci odhalit například zavalené lidi v lavině

Ministerstvo průmyslu poslalo 29 milionů na sporný projekt. V rámci podpory vědy šly do soukromé sféry v roce 2004 peníze na „detekování člověka za překážkou“. Součástí výsledků projektu, který má pomoci například hledat lidi v lavinách, je ale i bizarní přístroj.

Návod na jeho sestavení je jednoduchý: je potřeba lékařský fonendoskop, stojan a trubice ze silonu o vnějším průměru 16 milimetrů. Do trubice se vyvrtá otvor, do něj zasune hadička fonendoskopu. Přístroj pak obsluhuje senzibil s virgulí v ruce. Fonendoskop si dá do uší, aby mohl vnímat, kde se zasypaná osoba nachází.

Záření, které není Autoři projektu vycházeli z teorie, že živé organismy vydávají „různé formy záření“, které jsou podobné těm, podle nichž najdou senzibilové podzemní vodu pomocí virgule. „Toto vlnění může být do jisté míry vnímáno téměř každým živočichem nadaným potřebnou citlivostí,“ stojí doslova v technickém popisu zařízení zaregistrovaného u Úřadu průmyslového vlastnictví. Podle popisu má senzibilní schopnosti 20 procent populace.

Teorie má ale trhlinu. „Žádné hydroidní záření z vědeckého hlediska neexistuje. Jedná se o fantaskní výmysly,“ říká profesor Václav Hořejší z **Akademie věd**. Ten na případ sporné dotace upozornil. Projekt pak získal cenu Bludný balvan, kterou uděluje společnost Sisyfos za projekty a názory, které popírají moderní vědu. „To už je spíš na trestní oznámení než na cenu Bludný balvan,“ zhodnotil Václav Hořejší.

Třiletý grant byl schválen za působnosti ministra Milana Urbana (ČSSD). Ministerstvo průmyslu si za devětadvacetimilionovou dotací dodnes stojí. „Peníze byly vynaloženy účelně. Máme odborné posudky na to, že jde o projekt světové úrovně,“ říká mluvčí ministerstva Matyáš Vitík. Výzkum projektu „detekování člověka za překážkou“ skončil v roce 2007. Jeho výsledkem byly tři hlavní registrované vzory u Úřadu průmyslového vlastnictví. Dva z nich se týkaly „trubice a virgule“. Úspěch nakonec Projekt řešila pražská společnost Z. L. D. Vznikla v roce 1997 a mezi její činnosti podle obchodního rejstříku patří ubytovací služby či natírání barevného značení na silnice. Vědecký výzkum přibyl do činnosti firmy zhruba měsíc předtím, než se do projektu pustila. Aby dotaci získala, musela přidat vlastních zhruba 45 milionů.

Spolu s firmou Z. L. D. se k dotacím na projekt dostala také Obecně prospěšná společnost Akademie. Ta je také podepsaná pod vzory s virgulí. Ředitel firmy Z. L. D. Vladimír Dudycha považuje zařízení postavené na „hydroidním záření“ jen za boční výstup projektu a za hypotézu, kterou potřebovali při výzkumu prozkoumat. „Zařízení, které považujeme za hlavní výstup toho projektu, je na čistě fyzikální bázi a splňuje podmínky vědeckého ověřování výsledků,“ říká. Negativní ohlasy na projekt považuje za útoky, za nimiž stojí konkurence. Přístroj, kterým se Z. L. D. chlubí, dokáže pomocí antény detekovat elektromagnetické vlny lidského těla v pásmu extrémně nízkých frekvencí. Nepotřebuje tedy lékařský fonendoskop, aby zavaleného či ukrytého člověka našel.

Ani tento přístroj uplatnění v průmyslu zatím nenašel. Podle ředitele se ale poznatky získané při jeho vývoji uplatní v dalších vynálezech.

***

Sporný projekt

Co umí stativ a trubka Jedním z výstupů projektu, na kterém se podílela společnost Z.l.d, vojenská akademie v Brně a obecně prospěšná společnost akademie, je přístroj na hledání lidí, který mohou použít jen senzibilové. „Je známo, že organismy vydávají různé formy záření,“ popisují v oficiálních dokumentech autoři projektu, podle čeho senzibil člověka najde. Zástupci **akademie věd** ale teorii záření popírají. přístroj se skládá ze stativu, trubice a lékařského fonendoskopu. pod projektem je podepsána společnost akademie.

Co umí anténa firma Z.l.d. si zaregistrovala přístroj, ke kterému není potřeba zvlášť citlivých osob. funguje na bázi citlivé antény a dvou oddělených cívek. podle ředitele firmy dokáže přístroj najít ukrytého či zavaleného člověka. v praxi se ale zatím neuplatnil.

Kolik to stálo projekt trval tři roky a stát do něj investoval 29 milionů. firma musela ze svých zdrojů zaplatit přibližně 45 milionů korun.

Foto popis| Vynález? Přístroj má podle jeho autorů pomáhat například při hledání lidí zavalených při zemětřesení. Nákres ale spíše napovídá, proč dostal cenu Bludný balvan.

Foto autor| Foto: čtk, nákres: úřad průmyslového vlastnictví